ادامه از صفحه اول

به یاد خسرو سیف

در دنیای امروز کشورها به رابطه با یکدیگر احتیاج مبرم دارند و نمی‌شود با دنیا دعوا کرد و منتظر آرامش و پیشرفت بود». وطن‌خواهی و ایران‌دوستی و توجه به منافع ملی از ویژگی‌های بارز خسرو سیف بود که زبانزد خاص و عام بود. خسرو سیف در دوره طولانی فعالیت سیاسی آرمان‌های خود را در آزادی و آبادی و استقلال ایران جست‌وجو می‌کرد. خسرو سیف پس از هفت دهه فعالیت سیاسی وطن‌خواهانه در ۲۲ تیرماه ۱۴۰۰ دار فانی را وداع گفت. یادش گرامی باد.

ادامه از صفحه ۲

خاطراتی از یک مبارز

سیدمحمدکاظم موسوی‌بجنوردی هم می‌گوید: «مدت ۵۵ سال دوستی من با حضرت ابوالقاسم سرحدی‌زاده پی ریخته شد. وقتی شاخه‌ای از شاخه‌های تشکیلات حزب ملل اسلامی لو رفت و آن شاخه که مسئول آن مستقیما یکی از اعضای کمیته مرکزی حزب بود و او هم دستگیر شده بود، ما دیگر یقین کردیم که کلیت سازمان ما در مخاطره جدی قرار گرفته و به این جهت بنا شد من به اتفاق چند نفر که فکر می‌کردیم به‌زودی از سوی نیروهای امنیتی رژیم شناسایی خواهند شد به کوه‌های دارآباد به صورت موقت برویم که در آنجا قبلا مکررا کوه‌نوردی و تمرین‌های چریکی کرده بودیم. در بین دوستانی که به کوه آمدند و جزء دسته (هر دو شاخه تشکیل یک دسته را می‌داد) عباس مظاهری بودند. حضرت ابوالقاسم سرحدی‌زاده نیز بود. ازاین‌رو برای نخستین‌بار من در مهر سال ۱۳۴۴ با حضرت ایشان رودررو آشنا شدم و رفاقتی به وجود آمد که تا ۵۵ سال بعد از آن این دوستی ادامه یافت. در کوه وقتی محاصره شدیم و نیروهای رژیم به ما حمله کردند، ما هم دفاع کردیم. من و سرحدی‌زاده اسیر شدیم و در دادگاه نظامی همراه با شش نفر دیگر محکوم به اعدام شدیم. با توصیه مراجع با یک درجه تخفیف به حبس ابد تبدیل شد و سپس بیش از ۱۳ سال با هم در زندان سیاسی محبوس شدیم. در اوج شکوفایی انقلاب اسلامی مردم ایران در زمان تصدی نخست‌وزیری آقای بختیار همراه با همه زندانیان سیاسی کشور از زندان آزاد شدیم. در طول ۴۱ سال پس از انقلاب این رفاقت ضمن تعمیق بیشتر همچنان ادامه یافت؛ به‌نحوی‌که من وقتی مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی را جهت تدوین دایره‌المعارف‌های اسلامی، عمومی و تخصصی و دیگر مراجع مهم علمی تشکیل دادم، حداقل هفته‌ای یک بار با حضرت ایشان ناهار می‌خوردیم و در زمینه‌های مختلف مشورت می‌کردیم. اگر فرض بر این باشد که من معلم سیاسی او بودم، او قطعا معلم اخلاق و سلوک تقرب الی‌الله من بود و درواقع او معلم معنویات من بود و من از او کسب فیض می‌کردم. در تمام مدت این ۵۵ سال چه هنگامی که در کوه کمی با نیروهای رژیم شاه درگیر مسلحانه شدیم و چه در دادگاه نظامی حتی برای یک بار هم ترک اولی از او ندیدم. هرگز دروغ نمی‌گفت، هرگز ضعف نشان نمی‌داد، هرگز غیبت نمی‌کرد، هرگز بدخواه دیگران نبود، هرگز سخن زشت و ناسزا در حضور و غیاب اشخاص به کار نمی‌برد. او مجسمه اخلاق و گذشت و فداکاری و وفا و شهامت بود. او یکتا مردی بود که هیچ‌گاه در زندان و در کوه و در دادگاه نظامی شکوه‌ای نکرد و هرگز بی‌تابی نشان نداد و حجب و شکیبایی‌اش برای همه حیرت‌انگیز بود. او همیشه شمس من بود و ازاین‌رو مستانه در بحر عرفانش فرو رفتم. خود را تا حدودی پالودم و شوریده برای او سرودم. و من پیوسته، از او نیرو می‌گرفتم و گاه که دنیاخواهی در ذهن من قصد خودنمایی داشت، او به من آرامش می‌داد و من را به راه انسانیت هدایت می‌کرد.

داود رضایی: کم سخن می‌گفت

در پایان داود رضایی هم سرحدی‌زاده را این‌گونه توصیف می‌کند: «بر روان این پاک‌مرد آزاده درود می‌فرستیم. یادش گرامی باد. ایشان مدعو من به حزب بودند. هم‌محلی بودیم (سپه غربی سابق، قصر الدشت) در عنفوان جوانی دوستان محلی می‌گفتند؛ چه مهربان و صمیمی و متواضع گذر می‌کند و سخن می‌گوید. در مسجد با هم آشنا شدیم، مسجد حاجی امجد در محل‌مان، برای نماز صبح جماعت در مسجد صادقی خیابان خوش (به امامت روحانی باصلابت مرحوم پیشوایی) اول وقت با نظم حاضر می‌شد. کم سخن می‌گفت؛ اما اگر می‌گفت نکته پرارجی در آن نهفته بود. خاطرات چندی از رفاقت با ایشان در جلسات حزبی از ایشان دارم، شیرین و به‌یادماندنی است. البته در ورزش پینگ‌پنگ حریف ما بود و حس می‌کردیم گاه از سر لطف و خوشحال‌کردن در لحظه‌ها عمدا می‌باخت. نظم حضور ایشان در جلسات مثال‌زدنی است. روان پاکش با ارواح مجاهدین راستین، شهدا و نیکان محشور باد».

پایان پر فراز و نشیب سخنگو

هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان شد

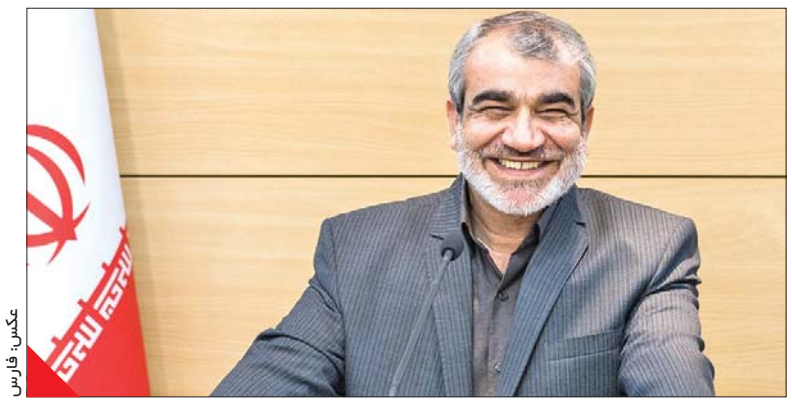

عکس: فارس

شرق: پس از ۱۳ سال عباسعلی کدخدایی از سمت سخنگویی شورای نگهبان کناره‌گیری کرد و با پایان دوره قانونی فعالیتش به گفته احمد جنتی تمایلی برای ادامه فعالیت در این سمت نداشت.

سخنگوی شورای نگهبان، در تمام این سال‌ها چهره‌ای متعادل و میانه‌رو و البته پاسخ‌گو از خود نشان داد و رابطه بسیار خوبی با جامعه خبری داشت. در بسیاری از موارد توییت‌ها یا پاسخ‌های او به خبرنگاران نشان‌دهنده مواضع شورای نگهبان تلقی می‌شد؛ هرچند در برخی موارد هم تعدیل‌کننده نظرات اعضای شورای نگهبان ازجمله خود دبیر شورای نگهبان هم بود. هرچند بارها تاکید می‌کرد او فقط یک عضو شورا است و نظراتش براساس‌این باید مدنظر قرار گیرد؛ اما کم نبوده مواردی که سخنان او نشان‌دهنده مواضع شورا بوده است؛ مانند زمانی که به نامزدهای ریاست‌جمهوری توصیه کرد وقتی در دوره قبل رد صلاحیت شده‌اند، مجددا نامزد نشوند که مخاطب این هشدار محمود احمدی‌نژاد تلقی شد. البته او وقعی به این توصیه ننهاد و ثبت‌نام کرد و مجددا رد صلاحیت شد.

یا درباره نگرانی از تاثیر رد صلاحیت نامزدهای انتخابات بر میزان مشارکت گفت که مشارکت پایین هیچ مشکلی برای مشروعیت انتخابات ایجاد نمی‌کند؛ بنابراین شاهد رد صلاحیت گسترده نامزدهای انتخابات همانند آنچه در مجلس رخ داد، در انتخابات ریاست‌جمهوری بودیم و ترکیبی یکدست برای انتخاب در مقابل مردم قرار داده شد.

حال او که سال‌هاست تصویر شورای نگهبان در اذهان عمومی بوده، دیگر تمایلی برای ادامه کار ندارد. دبیر شورای نگهبان با اشاره به اتمام مسئولیت کدخدایی در سمت سخنگویی شورای نگهبان، گفت: به آقای دکتر کدخدایی خیلی اصرار کردم که شما همچنان سخنگو باقی بمانید؛ اما ایشان نپذیرفتند.

آیت‌الله احمد جنتی افزود: ایشان سخنگوی خوبی برای شورای نگهبان بودند و در این مدت مسئولیت با متانت، استدلال و منطق، به‌خوبی از شورای نگهبان دفاع کردند و ارتباط خوبی با رسانه‌ها و خبرنگاران داشتند و آبروی این شورا را حفظ کردند که بنده قدردان زحمات ایشان بوده و هستم. دبیر شورای نگهبان ادامه داد: آقای دکتر کدخدایی برای بنده همواره مشاوری امین بوده و هستند و الان نیز مسئولیت مهم پژوهشکده شورای نگهبان را برعهده دارند؛ حُسن ایشان جوان‌شناسی و جوان‌پروری است و در پژوهشکده شورای نگهبان توانسته‌اند حقوق‌دانان جوان را جمع کنند و پرورش دهند و این کار جزء افتخارات ایشان است. جنتی با اشاره به فعالیت پژوهشگران و نظرات مشورتی آنها به اعضای شورای نگهبان گفت: بحمدالله در پژوهشکده شورا جوانان متدین، به‌روز، مطلع و با اخلاص کار می‌کنند و برای آینده شورای نگهبان و کشور مفید هستند. جنتی در پایان افزود: من از آقای دکتر کدخدایی تشکر می‌کنم؛ هم نسبت به خدمات ایشان به کل شورا و هم نسبت به شخص خودم و ان‌شاءالله اجر آخرت نصیب ایشان بشود.

عباسعلی کدخدایی متولد ۱۳۴۰ در اصفهان، استادتمام دانشگاه تهران، سابقه طولانی فعالیت در شورای نگهبان را در کارنامه خود دارد و بسیاری او را فرزند معنوی احمد جنتی می‌دانند. در سوابق او در شورا، قائم‌مقامی دبیر و عضو حقوق‌دان و سخنگوی شورای نگهبان دیده می‌شود که از تیر ۱۳۹۵ در این سمت مشغول به کار است. کدخدایی پیش‌تر از سال ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۲ نیز عضو شورای نگهبان (در دوره‌های چهارم و پنجم) و از ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ (دوره ششم) قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان، معاون اجرائی و امور انتخابات شورای نگهبان و سخنگوی شورای نگهبان بود. دوره قانونی کدخدایی و دو عضو دیگر تا ۲۵ تیر ۱۳۹۲ به پایان رسید و او با کم‌آوردن تنها یک رأی در مجلس شورای اسلامی نتوانست مجددا حقوق‌دان شورای نگهبان بماند. او در تیر ۱۳۹۵ مجددا از سوی مجلس به عضویت شورای نگهبان انتخاب شد.

او دانش‌آموخته انگلستان است، کدخدایی پس از اتمام تحصیل در وزارت سپاه سابق مشغول به کار شد و پس از پایان جنگ ایران و عراق جهت ادامه تحصیل به انگلستان بورسیه شد و کارشناسی ارشد را در دانشکده هال انگلستان و دکترا در حقوق بین‌الملل را از دانشگاه لیدز انگلستان اخذ کرد.

در زمان ریاست علی لاریجانی بر سازمان صداوسیما، او به همراه سیدقاسم زمانی، محمد شریف و غلامرضا رفیعی اولین مطالعات حقوقی در زمینه ماهواره‌ها و پخش مستقیم آنها را در دفتر مطالعات حقوقی اداره کل حقوقی سازمان و تحت مدیریت قربانعلی مهری انجام دادند که حاصل آن سه جلد کتاب است. او عضو هیئت علمی و استادتمام گروه حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران است. او مدتی رئیس پژوهشکده شورای نگهبان و پس از آن رئیس هیئت تطبیق مصوبات دولت با قوانین نیز بود. او مقالات بسیاری در زمینه حقوق اساسی و حقوق بین‌الملل در نشریات تخصصی حقوق به چاپ رسانده است. کدخدایی در تاریخ ۲۹ خرداد ۹۵ با حکمی از سوی احمد جنتی به‌عنوان مشاور و رئیس حوزه ریاست مجلس خبرگان رهبری انتخاب شد. او در مرداد ۱۳۹۰ با حکم سیدعلی خامنه‌ای به عضویت هیئت عالی حل اختلاف قوا و تنظیم روابط قوای سه‌گانه درآمد و این مسئولیت در سال ۱۳۹۵ مجددا تمدید شد.

او از چهره‌های شناخته‌شده‌ای است که در لیست تحریمی آمریکا قرار دارد، وزارت خزانه‌داری آمریکا در ۲۰ فوریه ۲۰۲۰ عباسعلی کدخدایی را به همراه چهار عضو دیگر شورای نگهبان به دلیل جلوگیری از انتخابات آزاد در ایران تحریم کرد. از این پس او در پژوهشکده شورای نگهبان مشغول فعالیت خواهد بود.

سخنگوی جوان شورای نگهبان کیست؟

جوان‌ترین عضو حقوق‌دان شورای نگهبان از این پس سخنگوی شورا هم خواهد بود. هادی طحان‌نظیف که ید طولایی در نوشتن گزارش جلسات در فضای اینستاگرام دارد، مدت‌هاست نوشته‌هایش به یک منبع رسمی رسانه‌ها تبدیل شده است. هادی طحان‌نظیف متولد ۱۳۶۱ دزفول است. او حقوق‌دان و مدرس دانشگاه ایرانی است که هم‌اکنون به‌عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق و حقوق‌دان شورای نگهبان فعالیت می‌کند. هادی طحان‌نظیف دیپلم خود را در رشته ریاضی و فیزیک، کارشناسی را در رشته حقوق دانشگاه امام صادق، کارشناسی ارشد خود را با گرایش حقوق عمومی از همین دانشگاه و دکترا را با گرایش حقوق عمومی از دانشگاه تهران دریافت کرده است. طحان‌نظیف در ۲۵ تیر ۱۳۹۸ با کسب ۱۵۶ رأی از نمایندگان مجلس، به‌عنوان جوان‌ترین عضو حقوق‌دان شورای نگهبان انتخاب شد. برای برخی از سوابق اجرائی هادی طحان‌نظیف می‌توان به مواردی مانند: معاونت آموزشی دانشکده حقوق دانشگاه امام صادق، از مردادماه سال ۱۳۹۲، عضو هیئت علمی گروه حقوق عمومی و بین‌الملل دانشکده حقوق دانشگاه امام صادق، دبیر داخلی جلسه شورای نگهبان، مشاور معاون اجرائی و امور انتخابات شورای نگهبان، عضو مجمع مشورتی حقوقی شورای نگهبان، عضو شورای کارشناسی مرکز تحقیقات شورای نگهبان، عضو کمیته علمی و راهبردی دفتر حقوق بشر و شهروندی اسلامی، عضو کمیته علمی همایش مردم‌سالاری دینی، جهان اسلام و غرب، عضو کمیسیون فقه، حقوق و قضای اسلامی چهارمین همایش ملی تمدن نوین اسلامی اشاره کرد.

چینش کابینه چراغ‌خاموش

مشخص است که همچنان پشت‌پرده کابینه ابراهیم رئیسی خبرهایی است. وقتی بحث از سهم‌خواهی، رد یا تأیید کابینه فراجناحی یا توصیه به بازگذاشتن دست رئیسی برای چیدن دولت می‌شود، یعنی فشارها زیاد است. تا جایی که برخی اصولگرایان از چینش چراغ‌خاموش کابینه نه‌تنها سخن می‌گویند بلکه از آن استقبال هم می‌کنند. به نظر آنها حرکت چراغ‌خاموش باعث می‌شود فشارها و سهم‌خواهی‌ها کمتر شود. دیروز یک فعال سیاسی اصولگرا درخصوص رابطه حامیان رئیس‌جمهور منتخب و دولت آینده گفت: آن چیزی که اکنون برای آقای رئیسی مهم است و کمک محسوب می‌شود، این است که دست ایشان را باز بگذارند. فشاری به ایشان وارد نکنند، آن جاهایی که ایشان طلب مشورت و کمک کرد، بیایند و به ایشان کمک کنند اما فراتر از آن نباشد به شکلی که تعبیر به زیاده‌خواهی شود. ناصر ایمانی درباره به‌وجودآمدن انتظار تشکیل یک کابینه فراجناحی در پی تماس‌های صورت‌گرفته از جانب دفتر سیدابراهیم رئیسی با برخی فعالان سیاسی و روزنامه‌نگاران از جناح‌های مختلف، گفت: این تماس‌ها اصلا به‌منظور کابینه فراجناحی نبوده است بلکه تماس‌هایی که گرفته شده با این محتوا و منظور انجام شده که شما اگر نظر، دیدگاه یا انتقادی دارید، ارائه بدهید و تا آنجایی که اعلام شده اصلا بحث کابینه فراجناحی در تماس‌ها مطرح نشده است. او درباره «طیف اقلیتی که تلاش دارند تا فشارهایی را به رئیس‌جمهور منتخب وارد کنند و نیروهای خود را در دولت به کار بگمارند»، ابراز کرد: چنین دیدگاه و نظری در جریان اصولگرا وجود ندارد و اگر فرد یا افرادی اظهارنظری داشته‌اند، این نظر شخصی است. البته چنین فشارهایی همیشه به همه رؤسای‌جمهوری که انتخاب می‌شوند، وجود داشته و دارد و در آینده هم این‌گونه خواهد بود که یک طیف‌هایی، جریان‌ها یا احزابی تلاش کنند افراد خودشان را در کابینه بگذارند اما تصمیم‌گیرنده نهایی آقای رئیس‌جمهور است. «عباس سلیمی‌نمین» هم در رابطه با تذکراتی که برخی فعالان سیاسی برای چینش کابینه رئیسی مطرح کرده‌اند، اظهار کرد: برای چینش کابینه باید چند عامل در نظر گرفته شود، یک عامل هماهنگی بین ظرفیت‌های مختلف است؛ به‌ویژه در مورد زمینه‌های اقتصادی باید همه اعضای کابینه با هم هماهنگ باشند و این هماهنگی به‌ویژه با معاون‌اول صورت بگیرد. باید از همه ظرفیت‌های کشور استفاده کنیم، همه ظرفیت‌ها باید قانع و همراه شوند و بدانند که باید از یک مشی پیروی کنند، اگر اعضای کابینه با هم همراه نشوند، نمی‌توانند از نیرویی که به‌عنوان ظرفیت در بخش دیگری کار می‌کند، استفاده کنند. عامل بعدی که در چینش کابینه بسیار بسیار مهم است، این بوده که افراد براساس سلایق جریانات یا منافع جریانات انتخاب نشوند. سلیمی‌نمین با تأکید بر اینکه انتصابات باید چراغ‌خاموش صورت بگیرد، خاطرنشان کرد: خوشبختانه تابه‌حال برای تصمیم‌گیری در مورد کابینه مقداری چراغ‌خاموش حرکت شده و مشخص نشده چه کسانی برای وزارتخانه‌ها درنظر گرفته شده و همین موجب شده مقدار زیادی از فشارها یا لابی مراکز مختلف، مصونیت ایجاد شود ولی درعین‌حال باید تلاش شود، افرادی انتخاب شوند که قابلیت‌های بالایی داشته باشند. شاید بحث برخی از جوانان مطرح شود یا افرادی مطرح شوند که قبلا در زمینه‌های مدیریتی آزمونی از خود به ثبت نرسانده‌اند و این کار را بسیار سخت می‌کند. محمد مهاجری کنشگر سیاسی اصولگرا هم درباره بازتاب بروز اختلافات میان جریان اصولگرا در مقاله‌ای تحت عنوان (تنگه احد) در روزنامه کیهان اظهار کرد: خبری از اینکه آیا اختلافات وجود دارد یا نه ندارم؛ منتها در تحلیل می‌شود به این نتیجه رسید که اختلافات قاعدتا به وجود می‌آیند؛ اولا وقتی یک جریان سیاسی قدرت را به دست می‌آورد، چه اصلاح‌طلب باشد چه اصولگرا در درون خودش دچار یک‌سری اختلافات می‌شود، به‌ویژه در جریان اصولگرا که گرایش‌های متعددی وجود دارد و این گرایش‌های متعدد عملا کار را برای رسیدن به وحدت سخت می‌کند. وی با اشاره به مصاحبه‌ای از احمد توکلی مبنی بر اینکه «برخی از اصولگراها هیچ ارادتی به شخص آقای رئیسی ندارند بلکه دنبال این هستند که سمت‌هایی برای خودشان در دولت پیدا کنند»، گفت: حرف آقای توکلی با یادداشت روز سه‌شنبه کیهان را در کنار هم می‌شود به‌عنوان قرینه‌هایی برای وجود اختلاف در جریان اصولگرا در نظر گرفت. این روزنامه‌نگار اصولگرا درباره واکنش تندروها درخصوص اقبال نشان‌ندادن رئیسی به آنها، بیان کرد: آقای رئیسی با توضیحاتی که در جریان مناظره‌ها و سخنرانی‌هایش در دوران انتخابات داشت، نشان داد که باید فاصله‌اش با جریان تندرو، فاصله معناداری باشد. رئیسی با آنها خیلی دم‌خور نخواهد بود اما جریان تندرو هم رسانه دارد و هم نیروهایی دارد که می‌تواند عرصه را بر آقای رئیسی تنگ کند. یعنی در تهران و در برخی از استان‌ها از جریان‌های فشار برخوردارند و می‌توانند فشار خودشان را از طریق برخی از علما و سیاست‌مداران دولت آقای احمدی‌نژاد و دیگران دنبال کرده و به نتیجه برسند. عده‌ای هم هستند که در دولت آقای احمدی‌نژاد قدرت‌های قابل‌اعتنایی داشتند و اکنون رنگ عوض کرده و به شکل دیگری خودشان را به دولت فعلی عرضه می‌کنند. وی درباره اینکه گفته می‌شود دولت یازدهم و دوازدهم «زمین سوخته» تحویل دولت سیزدهم می‌دهد، یادآور شد: زمانی که آقای احمدی‌نژاد دولت را تحویل آقای روحانی می‌داد برخی از این سخنان نیز مطرح بود که دولت احمدی‌نژاد زمین سوخته تحویل آقای روحانی می‌دهد اما همان زمان آقای احمدی‌نژاد از چندصد میلیارد دلار درآمد نفتی که همه را به واردات و برخی از پروژه‌های گران‌قیمت کم‌بهره داده بود نیز این دولت زمین سوخته تحویل گرفته بود اما طرفداران آقای روحانی خیلی روی آن زوم نکردند و سعی کردند دولت آقای روحانی را به سمت کارآمدکردن ببرند.

خبر

توضیحات جنیدی درباره آخرین وضعیت FATF

● **ایسنا:** لعیا جنیدی، معاون حقوقی رئیس‌جمهور، در حاشیه جلسه هیئت دولت درباره سرنوشت FATF گفت: «دولت همه مقدمات لازم را برای مجمع تشخیص مصلحت نظام فرستاده است و من فقط شنیده‌ام که برخی از سؤالات پاسخ داده نشده یا دیر پاسخ داده شده است. تا جایی که اطلاع دارم، از زمان ارسال سؤالات یعنی آخر اسفند تا ۱۰ روز اول سال، پاسخ فرستاده شده و از آخرین پاسخ هم زمان بسیاری گذشته است. می‌توانستند جلسه را تجدید کنند و همیشه فرصت برای تجدید جلسه بوده است». او درباره شکایت ایران از آمریکا افزود: «هر دو شکایت ادامه دارد و دستور موقت گرفته شده و از زمانی که دستور موقت گرفته شده، منظم معاونت با همکاری وزارت خارجه و مرکز حقوق بین‌الملل، موارد نقض دستور را گزارش می‌کند و حتی معتقد هستیم این تغییری که در آیین دادرسی دادگاه بین‌المللی به وجود آمده که به‌طور کلی تصمیم گرفتند یک کمیته از قضات را برای اجرای دستور موقت‌ها بگذارند، ازجمله برای این تلاش‌هایی است که ایران کرده و منظم دستور را پیگیری کرده است».

توضیح
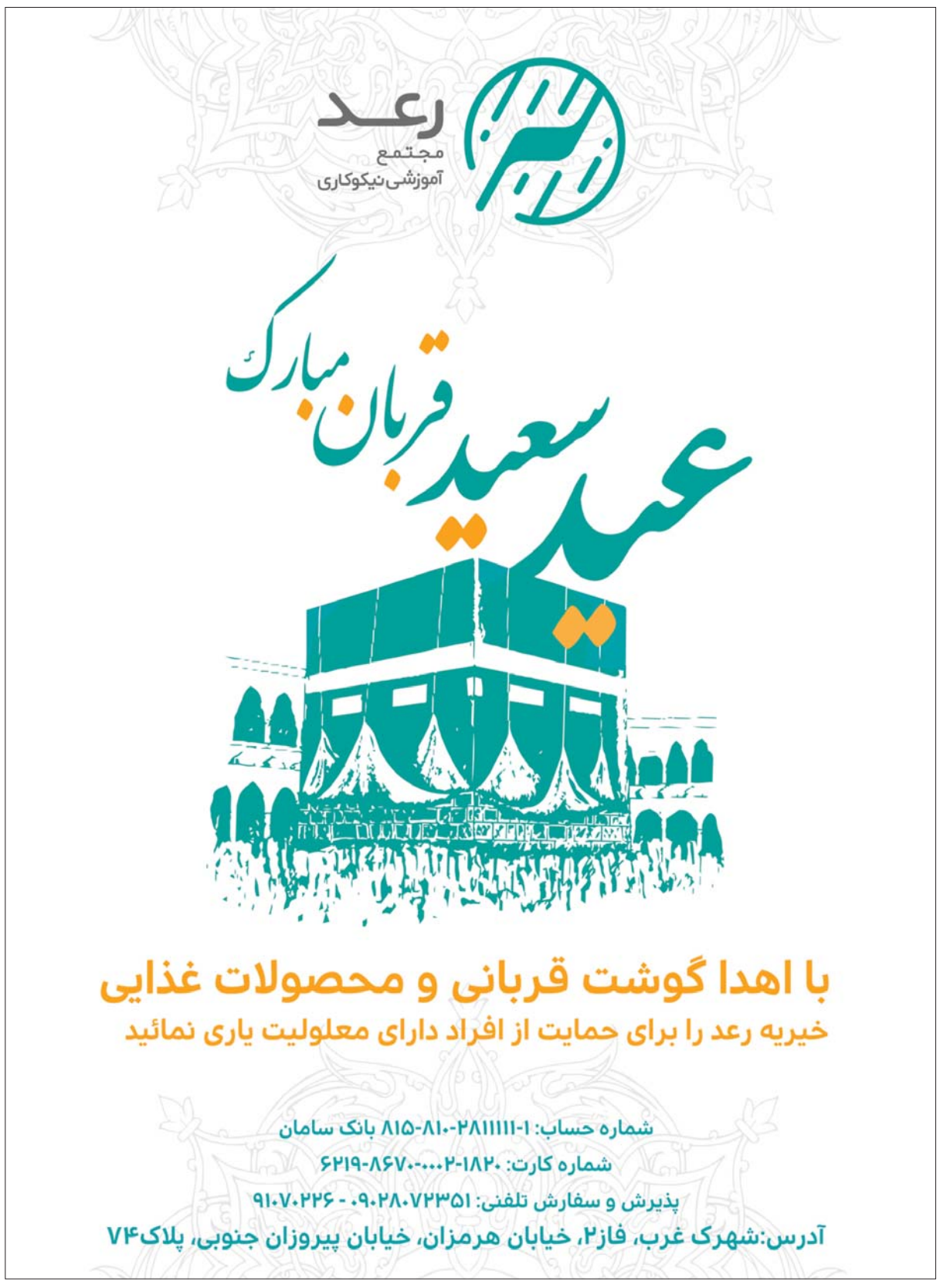
در روزنامه شرقِ روز دوشنبه، ۲۱ تیرماه با دکتر محسن محبی، حقوق‌دان و رئیس سابق مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست‌جمهوری، درباره چشم‌انداز روابط ایران و آمریکا، مصاحبه‌ای انجام دادیم که باعنوان «احیای برجام در سهم دو دولت» منتشر شد. دکتر محسن محبی، سالیانی است که از نزدیک درگیر مسائل حقوقی ایران در سطح بین‌المللی بوده و در سِمت‌های مختلف در دیوان داوری و لاهه و مرکز امور حقوقی بین‌المللی ریاست‌جمهوری حضور داشته و در پرونده‌های مطروحه اخیر ایران در دیوان نیز نماینده رابط و وکیل ایران بودند و اینک این توضیح را ضمیمه کردند که از سال ۱۳۹۷ از دولت بیرون آمده‌اند و از سال ۱۳۹۸-۱۳۹۹ هم دیگر نماینده رابط و وکیل دولت ایران در پرونده‌های مطروحه در دیوان، نیستند و مسئولیتی در رابطه با این پرونده‌ها ندارند.